

ת"פ 26085/09/18 - מדינת ישראל נגד המועצה האזורית חוף אשקלון, יזמות בע"מ

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

עתפ"ב 26085-09-18 ישראל נ' חוף אשקלון ואח'

בפני	כבוד השופט אלון אינפלד
מעוררת	מדינת ישראל ע"י פרקליטות המדינה, המחלקה להנחיית תובעים באמצעות עו"ד אסף שטרן
נגד	1. המועצה האזורית חוף אשקלון
משיבות	2. 010 יזמות בע"מ ע"י ב"כ עו"ד אהוד ערב ועו"ד יוסי תורג'מן

החלטה

המחלוקת בין הצדדים נוגעת לשאלת המותב המוסמך לדון בערעורים. האם ערעורים על החלטות בית המשפט השלום בעניין צווי הריסה מנהליים שהוצאו על ידי וועדות מחוזיות לתכנון ובניה ידונו בדין יחיד או בשלושה? המשיבות מבקשות לקבוע, בהתאם לפסיקת בית המשפט המחוזי בירושלים, כי לאחר תיקון 116 לחוק התכנון והבניה, על בית המשפט לדון בשלושה. המדינה מבקשת לחלוק על פסיקת בית המשפט בירושלים וטוענת כי הסמכות נותרה, כבעבר, בידי דן יחיד.

הרקע והמחלוקת

1. צו הריסה הוצא על ידי המעוררת ביחס למבנה בחוף ניצנים. הצו נחתם על ידי מנהל היחידה הארצית לאכיפת דיני התכנון והבניה.
2. שתי המשיבות עתרו לביטול הצו, והדיון בבקשותיהן אוחד. הדיון בבקשות התקיים ביום 28.6.18, ובתום הדיון קיבל בית משפט השלום באשקלון (מפי כב' השופט כפכפי) את הבקשות וצו ההריסה בוטל.
3. ערעור הוגש על ידי המעוררת לבית משפט זה. ההליך הועבר על ידי המזכירות לדיון לפני דן יחיד. אולם, נוכח פסיקת בית המשפט המחוזי בירושלים, ביקשתי את עמדות הצדדים לשאלת הסמכות, אם נתונה היא לדן יחיד או למותב תלתא. כאמור, עמדת המעוררת היא שהסמכות נתונה לדן יחיד, למרות פסיקת בית המשפט המחוזי בירושלים. עמדת המשיבות היא שהסמכות נתונה להרכב שלשה שופטים, בהתאם לפסיקה הירושלמית.
4. הצדדים לא הפנו לפסיקה של בתי משפט אחרים בסוגיה זו. עם זאת, יש לציין כי פסיקת בית המשפט

עמוד 1

המחוזי בירושלים הובאה לתשומת לבו של בית המשפט העליון במסגרת בקשות רשות ערעור על פסיקת בית המשפט בירושלים, אך בית המשפט העליון (מפי השופט י' אלרון) לא נדרש לשאלה המשפטית שלנו, בהחלטה מודעת שלא להכריע בסוגיה "אקדים ואומר כי אין בכוונתי להיעתר לבקשת המשיבים ולהתייחס לשאלה זו לגופה, זאת מאחר שההחלטה מיום 13.5.2018 אינה מושא הבקשות למתן רשות הערעור שלפניי, ואף המבקשים לא העלו בבקשתם כל טענה הנוגעת להרכב ערכאת הערעור" (רע"פ 5916/18 אבו חיירה נ' יו"ר הוועדה המחוזית (2.9.18)). אם כן, מקום הניח בית המשפט העליון לערכאה זו להתגדר בו.

5. מכל מקום, הסוגיה נדונה לראשונה לפני כב' השופטת ח' לומפ, בבית המשפט המחוזי בירושלים, בעתפ"ב 11786-04-18 **חגאלה נ' מדינת ישראל** (13.5.18). שם נקבע כי תיקון 116 לחוק התכנון והבניה, הביא באופן עקיף לשינוי הרכב בית המשפט המחוזי המוסמך לדון בערעור. בעבר, הסמכות לדון בהליך העיקרי הייתה נתונה לבית המשפט לעניינים מקומיים, מקום בו יש בית משפט כזה, כאשר במקומות אחרים הסמכות הייתה נתונה לבית משפט השלום. ממילא, הדיון בערעור היה בסמכות דן יחיד, בהתאם להוראות סעיף 37(ב)(8) לחוק בתי המשפט. אולם, משנקבע בתיקון 116 כי צווי הריסה שניתנו בוועדות המחוזיות לתכנון ובניה לא יידונו אלא בבית משפט השלום, ולא בבית המשפט לעניינים מקומיים, שוב אין מדובר ב"עניינים שבית משפט לעניינים מקומיים מוסמך לדון בהם" כלשון סעיף 37(ב)(8) לחוק בתי המשפט. לפיכך, חל הכלל הקבוע בסעיף 37(א)(2) לחוק בתי המשפט, לפיו בערעורים על פסקי דין של בית משפט השלום "ידון בית משפט מחוזי בשלשה".

6. יש לציין כי אין מדובר בדעת יחיד בבית המשפט המחוזי בירושלים. עמדה זו אומצה גם בהרכב שלשה שופטים, בראשות כב' הנשיא א' פרקש, כעולה מדברי סיום פסק הדין בתב (י-ם) 48662-06-18 **אבו חיירה נ' יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ובניה** (12.8.18) (פסקה 10 לפסק הדין). בפסק דין זה, בית המשפט המחוזי בירושלים ציין כי העברת הסמכות למותב תלתא אמנם עולה מלשון החוק ולפיכך היא גזרת המחוקק. אולם בית המשפט המליץ למחוקק לשקול עניין זה מחדש, כדי ליצור שוויון בין סוגי ההליכים, בשים לב לכך שנראה כי מטרת התיקון הייתה תקציבית ולא מהותית.

7. המדינה בהליך זה עומדת על עמדתה. עמדה, אשר נדחתה בבית המשפט המחוזי בירושלים בפסיקה מנומקת היטב. לשיטת המדינה הסמכות נתונה לדן יחיד, כבעבר. בטיעוניה, הסבירה המדינה כיצד היא סבורה שיש לפרש את הדין. המשיבות, בתגובתן הקצרה, הסתפקו בהפניה לפסיקת בית המשפט המחוזי בירושלים ולנימוקיו. נוכח המחלוקת, אין מנוס מעיון בסוגיה.

עיון

8. כאמור, שאלת "ההרכב" בו ידון בית המשפט המחוזי, נדונה בסעיף 37 לחוק בתי המשפט. ברירת המחלל היא שבית המשפט המחוזי דן בשופט אחד (סעיף 37(ג) לחוק בתי המשפט). אולם, ביחס לערעורים הכלל הוא הפוך. הכלל הוא שערעורים על פסקי דין של בית משפט השלום יידונו "בשלשה" (סעיף 37(א)(2) לחוק בתי המשפט). אף ביחס לשמיעת משפטים פלייט כערכאה ראשונה, בעבירות חמורות במיוחד, הכלל הוא שמיעה בשלשה (סעיף 37(א)(1) לחוק האמור). עם זאת, סעיף 37(ב) לאותו

חוק כולל רשימה ארוכה של חריגים לכללים אלה. בין השאר, נקבע בסעיף 37(ב)(8) כי אחד החריגים בהם יתקיים דיון בערעור לפני שופט אחד הוא "ערעורים על פסקי דין בעניינים שבית משפט לעניינים מקומיים מוסמך לדון בהם לפי סעיף 55".

9. סעיף 55(א) לחוק בתי המשפט קובע כי "בית המשפט לעניינים מקומיים ידון בעבירות לפי פקודת העיריות, פקודת המועצות המקומיות, וחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965, ולפי תקנות צווים וחוקי עזר על פיהם". אם כן, לכאורה, מכיוון שצו הריסה מנהלי שהוצא על ידי וועדה מחוזית עוסק בעבירה לפי חוק התכנון והבניה, המדובר בעניין לגביו יש סמכות לבית המשפט לעניינים מקומיים, וממילא הערעור בבית המשפט המחוזי נדון בדן יחיד. כך פורש הדין בעבר, ללא עוררין. אולם, השאלה מתעוררת בכל זאת, עקב נוסח חוק התכנון והבניה, כפי שתוקן בתיקון 116.

10. סעיף 228(ב) לחוק התכנון והבניה, לאחר תיקונו, כולל הוראות חדשות לעניין בקשה לביטול צו מנהלי וקובע גם מהו "בית המשפט המוסמך לדון לפי סעיף זה ...". בערכאה הראשונה. החוק מבחין בין "צו שניתן על ידי מנהל היחידה הארצית לאכיפה, יושב ראש ועדה מחוזית או מתכנן מחוז - בית משפט השלום שבתחום שיפוטו נמצאים המקרקעין, שהוא הקרוב למקרקעין" (סעיף 228(ב)(1)); לבין "צו שניתן על ידי יושב ראש ועדה מקומית, מהנדס מחוז ועדה מקומית... בית המשפט לעניינים מקומיים שבתחום שיפוטו נמצאים המקרקעין, ובאין בית משפט לעניינים מקומיים כאמור - בית משפט השלום שבתחום שיפוטו נמצאים המקרקעין שהוא הקרוב למקרקעין" (סעיף 228(ב)(2)).

11. אם כן, חוק התכנון והבניה אוזח בלשון "סמכות" ומוציא הצווים האמורים מסמכות בית המשפט לעניינים מקומיים. הטענה היא כי נוכח הוראת חוק חדשה זו, אין צו הריסה מנהלי מהסוג הראשון מצוי עוד בסמכות בית המשפט לעניינים מקומיים, אף אם המקרקעין בתחום שיפוטו. משמע לכאורה, כי החריג הקבוע בסעיף 37(ב)(8) לחוק בתי המשפט אינו חל, וממילא, בשלב הערעור, חל הכלל לפיו בית המשפט המחוזי ידון בערעורים בשלשה.

12. טענת המערערת היא כי אין מדובר בעניין של מהות ואין זו שאלה של סמכות עניינית. המערערת טוענת כי הסיבה לכך שהליכים שמקורם במדינה ולא ברשויות המקומיות אינם נידונים בבית המשפט לעניינים מקומיים היא סיבה תקציבית גרידא. בתי המשפט לעניינים מקומיים אינם אלא בתי משפט שלום הנותנים שירות שיפוטי עבור רשויות מקומיות מסוימות אשר משתתפות במימונם. מכיוון שיש השתתפות של הרשות המקומית במימון בתי המשפט אלה, לא מצא המחוקק לנכון לחייב את בתי המשפט האלה לטפל בהליכים שהרשות המקומית אינה צד להם. לכן, נקבע כי צווי הריסה שניתנו על ידי רשויות המדינה יטופלו בבתי משפט השלום הרגילים.

13. טוענת המערערת כי הוראת התיקון החדש, אינה אלא חלק מההוראה בדבר סמכות מקומית. ההוראות שניתנו בסעיף 228 לחוק התכנון והבניה, בנוסחו המתוקן, מחדדות באופן מפורש גם את שאלת הסמכות המקומית בין בתי משפט השלום באותו מחוז, לבין עצמם. שכן, לפני תיקון 116, הסמכות המקומית הייתה נקבעת בהתאם לכללים הרגילים של חוק סדר הדין הפלילי (הסמכות הייתה נתונה לכל בית משפט שלום במחוז), ועתה נקבע כי הבקשות יכולות להיות מוגשות לבית משפט השלום המקיים לא רק את התנאי "שבתחום שיפוטו נמצאים המקרקעין" אלא גם תנאי נוסף "שהוא הקרוב למקרקעין".

14. כן מדגישה המערערת כי אין הבדל בסמכויות בין בית משפט לעניינים מקומיים לבין בית משפט השלום. סעיף 56(א) לחוק בתי המשפט קובע כי דין בית משפט זה כדין בית משפט זה וסעיף 56(ב) לאותו חוק, קובע שדין שופט בבית משפט זה כדין שופט בבית משפט זה.

15. המערערת מבקשת לפרש את חוק בתי המשפט בפרשנות תכליתית. הרי נקבע שבית המשפט המחוזי ידון בדין יחיד, בעניינים מקומיים, לרבות ענייני חוק התכנון והבניה. זאת בשל אופי ההליך, "בין אם בשל שכיחותם, בין בשל מהותם ובין אם בשל אופיים" (כלשון תגובת המערערת). לשיטתה, אין היגיון להבחין בין הליכים המוגשים על ידי רשות מקומית לבין הליכים דומים המוגשים על ידי רשויות המדינה המחוזיות. המדובר, כך או כך, בצו הריסה מנהלי, הנדון לפי אותם שיקולים עצמם. אין בזהות הגורם המצווה כדי לשנות את המהות, ואין בזהות בית המשפט המחליט, בית משפט שלום או לעניינים מקומיים, כדי לשנות.

16. בית המשפט המחוזי בירושלים היה מודע היטב לטענות אלה של המדינה, אשר נטענו גם לפניו. למעשה, בית המשפט המחוזי בירושלים אף מסכים עם עמדת המדינה שאין היגיון בחלוקה הנוכחית, ואף המליץ למחוקק לשנות זאת, כאמור. יחד עם זאת, למרות האנומליה, נקבע כי הסמכות לדון בהליכים אלו היא במותב תלתא. כב' השופטת ח' לומפ בהחלטתה בעניין **חנאגלה** הנ"ל הצביעה על כך שהמחוקק לא נימק את החלטתו לייחד את הסמכות לטיפול בצווי הריסה מנהליים של רשויות המדינה לבתי משפט השלום, לא בדברי הכנסת ולא בדברי ההסבר להצעת החוק. מטעם זה, נתן בית המשפט בירושלים משקל פרשני מוגבל ל"תכלית" הנטענת, שכן זו לא צוינה על ידי המחוקק במפורש.

17. השופטת לומפ ממשיכה וקובעת כי בהעדר אינדיקציה ברורה לתכלית החקיקה, אין מקום לנקוט בפרשנות הסותרת לכאורה הוראה מפורשת של המחוקק. המחוקק באופן פוזיטיבי החריג את הצווים המוצאים על ידי הוועדות המחוזיות ומנהל היחידה הארצית לאכיפה, מסמכות בית המשפט לעניינים המקומיים. כיוון שכך, לא ניתן לקבוע כי עניין זה נכלל "בעניינים שבית משפט לעניינים מקומיים מוסמך לדון בהם לפי סעיף 55". התוצאה היא, אפוא, על פי עמדת בית המשפט המחוזי בירושלים, שסמכות הדיון בערעורים היא לפני מותב תלתא.

דין והכרעה

18. לאחר עיון בפסיקת בית המשפט המחוזי בירושלים, אאלץ לחלוק בענווה על מסקנתו.

19. בית המשפט המחוזי בירושלים הגיע למסקנה אליה הגיע, כאנוס על פי הדיבור. שכן, אף לשיטתו, אין הגיון משפטי בהבחנה בין צווי ההריסה השונים, אשר חלקם יידונו בערעור במותב תלתא וחלקם בדין יחיד. זאת, כאשר מדובר בצווים אלה וכל ההבדל ביניהם נובע מזהות הגורם אשר חתם על הצו.

20. השאלה היא, אם כן, אם לשון החוק אכן מחייבת לאמץ פירוש דיסהרמוני, שאינו משרת תכלית ברורה. לטעמי, הפירוש שמציעה המדינה לחוק הוא פירוש אפשרי על פי לשון החוק, ובהיותו פירוש אפשרי, יש לבחור בו בהיותו עקבי והרמוני יותר.

21. חשוב להדגיש שדיסהרמוניה נוצרת כאן לא רק במבט הפנימי על צווי ההריסה המנהליים, אלא במבט היותר רחב על התיקים המטופלים על ידי דין יחיד לעומת מותב תלתא. זאת, במבט כולל על העקרונות

המנחים של סעיף 37 לחוק בתי המשפט, ותכליתו. כערכאה ראשונה במשפט הפלילי, החלוקה היא כי הפשעים היותר חמורים נדונים בשלשה, והפחות חמורים בדין יחיד. כערכאת ערעור על פסקי דין, הכלל הוא דיון בשלשה, אולם רשימת החריגים בהם דן שופט יחיד בערעור, מלמדת כי מדובר בעניינים שהם בבחינת "הדבר הקטן", בירורים דיוניים, בקשות דחופות או החלטות ביניים. כך, לדוגמה, נכללים בסמכות דין יחיד ערעורים בהקשר לעבירות תעבורה ובלבד שאינם פשעים (37(ב)(4)); ערעורים על פי חוקים למניעת אלימות במשפחה והטרדה מאיימת (37(ב)(7)); ערעורים אזרחיים בסכומים נמוכים יחסית (37(ב)(9)) וכן דיונים מקדמיים או החלטות ביניים בערעור עצמו (37(ב)(3) ו- (37(ב)(11)). על פי הגיון כללי זה, אין הצדקה לכך שערעורים על צווי הריסה, מכל סוג שהוא, יישמעו בפני דין יחיד.

22. מעבר לכך יש לזכור כי, לפי סעיף 37(ג) לחוק בתי המשפט, ברירת המחדל למקרים שלא הוגדרו במפורש בחוק הוא שבית המשפט המחוזי ידון בשופט אחד. אמנם, בעניינינו בוודאי מדובר במקרה הנכנס לכלל לפיו ערעור על פסק דין נדון בשלשה, או לחריג לפי סעיף 37(ב)(8). אין מדובר במקרה שלא הוגדר כלל, וסעיף 37(ג) לא חל ישירות. יחד עם זאת, במקרים בהם יש ספק פרשני, יש ליתן משקל גם להגדרת המחוקק את ברירת המחדל, בבחירת הפירוש היותר מתאים והרמוני.

23. בפירוש החקיקה, יש לזכור שתיקון 116 לחוק בתי המשפט, אשר לכאורה שינה את הדין, לא התייחס באופן מפורש לערכאת הערעור, אלא לערכאת הדין. ההשלכה על סמכות ערכאת הערעור נלמדה באופן עקיף. השאלה שלפנינו היא אם שינוי זה בזהות הערכאה הראשונה שדנה, באותם מקומות בהם יש בית משפט לעניינים מקומיים שאינם מוסמכים עוד, משנה את אופי הדין בערכאת הערעור. השאלה היא אם תיקון 116 באמת שינה את פירושו ומשמעותו של סעיף 37 לחוק בתי המשפט, מבלי שהתייחס אליו כלל.

24. נעין שוב בסעיף 37(ב)(8) לחוק בתי המשפט, שהוא סעיף הסמכות העומד עתה לדין. כאמור, בסעיף זה נקבע אחד החריגים לדין בשלשה שופטים. כזכור הנוסח הוא "ערעורים על פסקי דין בעניינים שבית משפט לעניינים מקומיים מוסמך לדון בהם". לא נאמר על ערעורים על "הליכים" אלא ערעורים על "עניינים". לטעמי, יש ממש בטענת המדינה שיש משקל לכך שההפניה היא לסוג העניינים שבית המשפט לעניינים מקומיים מוסמך, ולא להליכים עצמם ברמה הפורמאלית. כך, בין שאר ה"עניינים", מוסמך בית המשפט לדון בעבירות לפי חוק התכנון והבניה. סמכות דין יחיד בערעור, הנגזרת מן ה"עניינים" ולא מן "ההליכים", כוללת לכאורה גם ערעורים על כל עבירות לפי חוק התכנון והבניה, יהא הגורם המאשים אשר יהא. זאת, אף אם לפי חלוקה שקבע המחוקק בתיקון 116, בערכאה ראשונה סוג מסוים יידון דווקא בבית משפט השלום, ולא בשני בתי המשפט במקביל, כמו הסוג האחר.

25. עוד יש לומר בפירוש לשון סעיף 37(ב)(8) לחוק בתי המשפט, המפנה לסעיף 55, כי אין מדובר בהפניה אל סמכות בית המשפט לעניינים מקומיים ככזו, לפי כל דין. הניסוח הוא "ערעורים על פסקי דין בעניינים שבית משפט לעניינים מקומיים מוסמך לדון בהם לפי סעיף 55" (ההדגשה נוספה). סעיף 55 אינו מגביל את בית המשפט לעניינים מקומיים, ואינו מוציא מתחום סמכותו צווי הריסה אשר הוצאו על ידי גורם זה או אחר. הסמכות הוגבלה בסעיף אחר, בחוק אחר, בהקשר מסוים, בתיקון 116 לחוק התכנון והבניה. לכן, לשון החוק, לשון הסעיף הרלוונטי, לשון סעיף 37(ב)(8) לחוק בתי המשפט, אינו מוציא כלל את צווי ההריסה שהוצאו בוועדות המחוזיות.

26. הצעת המדינה לראות החלוקה בין בתי המשפט במסגרת חוק התכנון והבניה כעין הגדרה של סמכות

מקומית, מסתברת. אמנם, המחוקק לא ציין בדיוק מדוע קבע את אשר קבע, אך קשה למצוא בכך רציונל אחר מלבד הרציונל שמציעה המדינה, הרציונל התקציבי. אם אכן מדובר במימד תקציבי, המביא לחלוקה בין בית משפט השלום לבית המשפט לעניינים מקומיים, בוודאי שצודקת המדינה שאין היגיון בכך שהדבר ישפיע על הדיון בערעור בבתי המשפט המחוזיים.

27. מעבר למה שנטען על ידי המדינה, יש לשים לב שהדמיון לשאלת הסמכות המקומית הוא בשתי נקודות. האחת, עיקרי הסמכות העניינית מצויים לרוב בחוק בתי המשפט, אף כי יש לכך חריגים רבים, בעוד הסמכות המקומית מובאת בדרך כלל בחוקים הקונקרטיים (ראו לדוגמה: סעיפים 6 - 8 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982, סעיף 3 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו - 1996 (אם כי ראו גם סעיף 2 שם) או פרק ב' לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד - 1984). נקודת דמיון שנייה היא כי זהות צד להליך או מאפייניו יכולים לקבוע סמכות מקומית (כגון סמכות מקומית למעצר לצרכי חקירה הנקבעת לפי מקום היחידה החוקרת לפי סעיף 3(א)(2) לחוק המעצרים, ובכל החוקים הנ"ל), אך בדרך כלל זהות צד אינה משפיעה על סמכות עניינית (אף כי יש לכך בהחלט חריגים, ולא רק בבתי משפט מיוחדים כבתי הדין הדתיים או בית הדין לעבודה, אלא גם בהליכים מיוחדים בבתי המשפט הכלליים, כגון בית המשפט לתביעות קטנות בו רשאי לתבוע רק "יחיד", לפי סעיף 60 לחוק בתי המשפט). בענייננו, יש לומר כי זהות הצד המצווה על ההריסה כגורם המשפיע על בית המשפט המוסמך בערכאת הדיון, נוטה ללמד כי מדובר למעשה בסוג של הוראת סמכות מקומית.

28. אם אכן מדובר בסוג של הוראה בדבר סמכות מקומית, בחלוקה בין בתי משפט השלום בתוך אותו מחוז עצמו, אין הדבר צריך להשפיע על אופן הטיפול בערעור, המתקיים, כך או כך, בבית המשפט לערעורים היחיד במחוז, בית המשפט המחוזי. משמע, קביעה כי בית המשפט המחוזי יפעל באופן אחר, על יסוד זהות אחרת של התובע, אף כאשר מדובר בערעורים זהים, בהליכים זהים על מבנים זהים, תמוהה, ועלולה ליצור תחושה מסוימת של אפליה שאינה עניינית. אם ניתן באופן סביר לפרש הדין אחרת, יש להעדיף פירוש שאינו מביא להבחנה שאינה מובנת, ואינה נראית עניינית.

29. **סיכום של דבר**, השאלה היא אם הגבלת סמכותו של בית המשפט לעניינים מקומיים בחוק התכנון והבניה, מקום שיש בתי משפט כאלה, משפיעה על אופן הדיון בבית המשפט שלערעור, בית המשפט המחוזי. המחוקק לא שינה דבר במפורש, והשאלה היא אם יש שינוי משתמע משינוי הדין לגבי ערכאת הדיון. פירוש החקיקה לפי עמדת המשיבות מביא לאנומליה באופן הטיפול בערעורים בבית המשפט המחוזי. זאת, הן במבט הצר - כאשר ערעורים אשר תכנם זהה למעשה יידונו באופן שונה (כך, שחלקם יידונו בדן יחיד וחלקם יידונו בשלשה); והן במבט הרחב - לגבי סוג התיקים המטפלים בדן יחיד לעומת מותב תלתא בבית המשפט המחוזי. פירוש זה אפשרי, ואף משתמע לכאורה, נוכח השינוי בסמכות בית המשפט שלדיון אליו מתייחס סעיף 55 לחוק בתי המשפט. אולם הפירוש אינו מתחייב מנוסח סעיף 37(ב)(8) לחוק בתי המשפט, שהוא הסעיף החל ישירות על שאלתנו, ולא תוקן. הפירוש אינו מתחייב גם מלשון תיקון 116 לחוק התכנון והבניה אשר לכאורה שינה את הדין, אך לא התייחס כלל לפעילות ערכאת הערעור. בשים לב לכך שהתיקון דומה יותר לתיקון בעניין סמכות מקומית (פנימית בתוך המחוז) מאשר לגבי סמכות עניינית, אין לומר כי נועד להשפיע על אופן הטיפול בערעורים, וקשה לקבל הטענה כי רצון המחוקק הוא להבחין בין שווים בערכאת הערעור, ללא הצדקה עניינית, כאשר הדבר אינו מתחייב בהכרח מלשון החוק.

30. מקובלנו כי, בהתקיים שני פירושים אפשריים לדין, יש להעדיף את הפירוש השומר על הרמוניה חקיקתית רבה יותר, ולדחות פירוש היוצר אנומליה או הבחנה לא עניינית בין שווים. לפיכך, אני נאלץ לחלוק על עמדת בית המשפט המחוזי בירושלים ולקבוע כי לא היה שינוי בדין ביחס לאופן הדיון בערעור. המסקנה היא, אפוא, כי עתה, כבעבר, **הדיון בבית המשפט המחוזי, בערעורים על פסקי הדין של בית משפט השלום בכל הסוגים של צווי ההריסה המנהליים, צריך להתקיים לפני דן יחיד.**

31. **הדיון בערעור יתקיים לפני כדן יחיד ביום 30.12.18 בשעה 10:30.** לדיון יוקדשו 30 דקות, שליש לכל צד, כולל שאלות בית המשפט. על מנת לייעל הדיון יגישו הצדדים עיקרי טיעון. המערערת תגיש עיקרי טיעוניה תוך 15 יום מהיום. המשיבות תגשנה טיעוניהן בכתב תוך 21 יום מקבלת טיעוני המערערת.

32. **המזכירות** תזמן את הצדדים באמצעות באי כוחם, ותוודא זימון המשיבה 1, אשר לא הגיבה ישירות להחלטות קודמות. המזכירות תעביר עותק החלטה זו לכל הצדדים.

ניתנה היום, כ"ב חשוון תשע"ט, 31 אוקטובר 2018, בהעדר הצדדים.